

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, szerda, december 28

Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési felhívás

„KELET”

1882-dik évi, tizenkettődik évfolyamára.

Elengedik nekünk tisztelt olvasóink, hogy mi előfizetési felhívásul a nagy dobot döngessük és mellünk vesse, a kongó frázisokat szórjuk azon forintok elbűvölésére, melyekkel kegyesek lehetővé tenni, hogy e téren jó lelkiismeretünk szerint hazánk ügyét szolgáljuk. Mi keresett szavak nélkül egyszerűen kérjük olvasóinkat, hogy a mennyiben érdemesek voltakunk reá, jövőben se vonják meg támogatásukat, s ha nem feleltünk volna meg mindenben kívánságaiknak eddig, tegyék fel ügybuzgalmunkról, hogy iparkodni fogunk lapunk további javításával e pártólásra érdemesekké válni ezután.

A politikai szemképrázatás, nagyotmondás, tűz-szórás ily könnyen hívó, lobba-dékony kedélyű nemzet előtt nem lehet a mi mesterségünk, s a hazára üdvösebbnek, magunkra nézve magasabb feladatnak tekintjük, ha erőnk tulbecsölése, kalandos tervek és hiu remények felköltése, az örökre ridegnek maradó köznapilétet való elégtelenség s a mindent kockáztatni kész elkeseredés szítása helyett, a nemzeti erő gyarapításában, a lélek- és szívmesésítő munkában, az élet terheinek viselésére a kitartásban és szenvedéseinek békés orvoslásában lehetünk a hazáért egy szerény kalauza.

E munka, meglehet, kevesebb külső népszerűséget, de több benső örömet terem; célunk azonban nem a nép kegyét megnyerni, hanem használni neki. E célra a nemzet többségének és kormányának utait követjük, de nem következik ebből, hogy a nevőkben elkövetett hibákat és visszaéléseket palástoljuk; ellenkezőleg azoknak elfogulatlan feltárásával alkalmat nyújtván az orvoslásra, szolgálunk velünk pártunk és hazánk ügyének. Fel is szólítunk mindenkit, hogy a mielőtt a közhajokból és visszaélésekből kalandos tervek számára szolgáltatna fegyvert, tegye próbára az intéző körök jóakarát. Jogos panaszok, sőt a tárgyilagos ellenvélemények előtt is lapunk mindig tárva lesz.

Egyebekben törekszünk jó lapot szerkeszteni, a hasznost egyesíteni a nemese mulattatással s a magunk jutalmának fogjuk tekinteni, ha többet adhatunk, mint a mennyit ígértünk.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.
Fél évre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 „ 50 kr.

Békésy Károly,
a „Kelet” szerkesztője.

BUDAPEST, 1881. decz. 25.

(V.) Ha mostan Tisza Kálmánban csak egy részecskeje lenne ama zsarnoki hajlamoknak, melyeket az ellenzéki sajtó olyan nagyon szeretett reá fogni, hát a nemzet éljenzései és tapsai közt mily élvezettel ronthatna neki a szerbeknek s követhetné el egyik törvénysértést és erőszakoskodást a másik után, melyek minél vérlázítóbbak lennének a szerbekre nézve, annál nagyobb népszerűséget szereznének a Tisza Kálmán nevének.

A KELET TÁRCZÁJA.

A SZÉP CHECCO.

Hoffmann beszéde.

Anacapri szűk és mégis világos utcáin az urnapi körmenet vonult végig. A városka a hatalmas monte Solaro fele táján fekszik, gyöngén lejtős, termékeny síkon, narancs kertek, olaj és szőlőültetvények közé ágyazva. Távolság nagy világos zártat s oly csendes, mint kevés más város. A szigetet széles tengernyelv választja el a száraz földtől. Még élesebben elkülöníti azonban egy igen meredek szikláról a felvidéki tájat Capri testvér városától s nem kevésbé a tengerrel is. Mintha pompeii utcákon járna az ember. Magas fehér falak különítik el a kerteket és házakat könnyedén ívelt fedeleikkel, szőlőindákkal befutott verandák és fészolopcsarnokaikkal, a külvilágtól. Az igénytelen lakosságnak egyforma békés élete a falakon belül foly le a szőlőszékek s a veteményágyak mellett, avagy a fűcska előtt a szőlők és olajkertekben. A néptelen utcákon néma csend honol közönséges napokon.

Ma azonban felette vidám, zajos élénkséggel uralkodnak a utcákon. Csengő zenével vegyes, zajos puffogatás emelte mindinkább a szívek és kedélyek ujjongásait. A nagy körmenet tarka-barka ünnepi díszben hullámzott a gazdagon díszített utcákon aláb. Rikító zsinék, úde, friss zöld lombok és virágok voltak szét-szórva mindenfelé. Mindez kétszeres szépen pompázott a fehér, napfénytükröző falakkal a háttérben. A körmenetben jobbára csak nők és gyermekek voltak részt, mert a férfiak és ifjak nagy része jó ideje kinn van már a sós tengeren s

csak hogy, a mig Tisza Kálmán mindent megtesz, a mit neki a törvények megengednek, illetőleg nem mulaszt el semmit, mit tőle a hazafiai és hivatalos kötelesség a törvények korlátain belül parancsol, éppen úgy nem vehető rá semmi unszólással és semmi áron, hogy a legkisebb törvénysértésbe is beborjék.

Kényes kérdés ez a nemzeti kérdés, melylyel kis em er helyesen eljárni még csak nem is tudhat; meglehet benne minden hazafiság minden hajlam a szépre, jóra, de ha annyi philosophiája

gyöngyöt halászott az afrikai vagy sardiniai partokon. Annál barátságosabb s szingzagdagabb látványt nyújtott a menet.

Legkedvesebb képet nyújtottak a különösen kiutaltott „figlie die Maria”-k. Fehérbe öltözött cefra kis leánykák, kik közvetlen a fényes egyházi díszbe öltözött papok után mentek, tiszta csengő hangon s öntudatos komolysággal, boldogan zengve az egyházi énekeket. E közben néha-néha egy-egy titkos, tetszést vadászó oldalpillantást lopva az anyák felé, kik büszke csodálattal eltelve lépdelték a menet oldalán. A falakon és házfedelek sorjában felcírázott apróságok ülték nagy virágkosarakat tartva, s azokból szakadatlanul illatos rózsaleveleket szóráltak alá a tova haladó apró kis udvarbölgyekre, mintha barátságos Geniek árasztották volna le az égi áldást a választott földiekre.

E fehér Mária-leánykák közül egyik, bizvást a legkedvesebb volt mindnyájuk között, kivált testvérei sorából s bátrament az őket követő fiak csoportjába, jóllehet azok kevésbé szépen voltak öltözve s jóval kevesebb komoly és erkölcsös viseletet tanúsítottak. Egyik perze dicőretek kivételét tett, és éppen ezt vezette kézen fogva a csinos kis leányka, mindig néhány lépéssel előbbre haladva, mintha amannak lépéit akarná igazgatni. Sápadt fűcska volt, szigorú tagokkal s szegletes, nem szép arcvonásokkal, feltűnően elütve a többi fűcskák üde arcától s hajlékony alakjától. Még egyéb is feltűnt nekem arczán. Szemei merőn tekintettek fel, szélesre nyitva, a napra, annak fénytáncába. E tekintetben volt valami tompa fátyolozottság, határozatlanság, mintha ködös távolba nézett volna. Nem kétkedhettem, a fűcska vak volt, Annál mélyebb volt érdeklődésem kedves,

nincs a mennyi egy ily nemzetiiségi és lélektani kérdést felülmenni szükséges, s annyi észbeli tehetsége, hogy az ily megterhelést megemészteni, elviselni képes legyen, — akkor ezzel a kérdéssel minden esztendőben annyit árthat önállóságra való törekvésünknek, hogy ezen hibái mellett aztán minden más igyekezet haszontalan, mert a kerék csak forogni fog, ámde haladni nem lesz képes.

Ez a szerb patriarcha választás is egy oly momentum, melynél annyit lehetne rantani egy meggondolatlan tettel, hogy a mutatkozni kezdő békülékenység újra a legellenségesebb állásba lökötnek vissza, s Mileticséknek azon hatalma, mely a patriarcha választásánál ugyan még mutatkozik, de a képviselőválasztásoknál a régihez képest már majd nem egészen lejárta magát, — újra teljes virágzásában tündökölnék. Mert igaz, ő feljogosult joga van a választás megerősítését megadni, de ezen jogot is csak úgy és akkor és addig tanácsos alkalmazni, a míg a baj orvoslására kihatást nyújt, de ha egyszer oly symptomák mutatkoznak, hogy ezen jog tulságos alkalmazása a bajnak csak nagyobb mérvbeni elmérgesítését vonná maga után, akkor okos miniszterelnök azt a jogot, még is újra és újra alkalmazni nem fogja.

Mert hát megválasztának például egy metropolitát, kiről Mileticsék azt hiszik, hogy az, az ő malunkra hajtja a vizet. Most már a király ezt a metropolitát nem erősíti meg. Ekkor Mileticsék neki lovalják a közönséget, hogy ime ő felsége a magyar kormány befolyása folytán nem erősítette meg a megválasztottat, mert az jó szerb, bátor és okos ember, ki a szerb nemzetiség ügyét megbírná övni a magyarok túlkapási ellen. A magyar kormány tehát egy olyan metropolita kell, a ki szolgálja és gyáva, a ki bérencz és hízog, ki a mint saját magát eladta éppen úgy eladná hieit is, stb. stb. Szóval felizgatják a közvéleményt a kormány jelöltje ellen, hogy az másodszor is elejtetik.

Most tehát forceirozni kell harmadszor.

Es feltéve, hogy a keresztül erőszakolás harmadszorra sikerül, hát mit gondolnak az ellenzéki lapok: lesz ennek a gyűlölt metropolitának arra a nemzetiségre csak egy hajszálnyí befolyása is, sőt nem fejlődik-e ki alatta az oppositio még egyszer oly nagygyá, mint a milyen jelenleg? Es vajjon nem tanácsosabb-e azt mondani a Mileticsék jelöltjének: ám hát legyen. Megerősítünk ha és ha. . . . ece-

szereztetjes vezetője iránt. De még mielőtt emlékembe véshettem volna a gyermekarcz lágy vonásait, a megindító párocska elvonult s a sürűn omló rózsalevelek fátyola alatt tűnt el.

Az egész közbeeső esemény emléket azonban csakhamar elmosta az általános ünnepi örömszaj, s a változó színváltásokban csillamló képek, melyek ámuló tekintetem előtt vonultak tova. Miért is mulasztja el a protestáns egyház — gondoltam magamban — az örömet össze-kötni a széppel és pompával, mely itt a szíveket oly könnyen és csodálatosan ragadja meg. Vakmerő emberismerettel ragadják s kábítják ezek itt el a nők és gyermekek élénk képzel-mét, s kényszerítik a mámoros kedélyeket, hogy a magasba az istenhez forduljanak, ki ily ün-nepélyes díszben közelodik feléjük. Mig ellenben minket kifáraszt a dísztelen, pusztá hideg falak között az egyszerű, igénytelen isteni tisztelet, szakadatlanul intések és szavakat ismételve s a szív hasztalan vágyódik hatalmasabb hangok után s a szem hiába keres világosságot és pompát.

Ilyenmü gondolatok jártak át.

Még igen fiatal valék. Alighogy megme-neklültem az iskola kötelekeiből s a kényszerített vasárnapi templomjárás alól, melyek az észnek már nem tettek eleget s a képzelmemet nem bilincseltek le. Soha — bátran elmondhatom — ün-nepélyes áhitat ily hangulattaljesen még nem ragadta meg lelkemet, mint az istenét dicsőítő nép nek emez ujjongó fényes örömmünepélye.

Komolya válna s gondolatokba merülve bolyongtam cél nélkül, nem is ügyelve az utra. Így jutottam el végre, mikor a körmenet zaja rég elhangzott, egy félreeső kunyhó elé, egy me-redeken aláfutó örvény szélén és körülveve a szúrós kaktus, füge ültetvényekkel. Caprilének

tera graeca; de annyit mondunk, hogy az esetben, ha hegyen-völgyön lakadalom találna lenni, hát azért nem lesz te olyan nagy ur, hogy nagyobb ur ne legyen nálad, s ha valóban odáig mérgesítitek az ügyet most már ti, majd hozunk törvényt, mely gátat fog vetni üzelmiteknek, s nem lehetetlen, hogy ezt a patriarchaságot, melyet megnyertél haza és magyar nemzet ellenes cselekedeteid következtében elvesztetd . . .

En tehát azt hiszem s igen valószínű, hogy velem igen sokan azt hiszik: miszerint sokkal tanácsosabb a törvény korlátai közt maradni, a törvényes joggal vissza nem élni, az illető megválasztottal tisztába jönni, mint keresztül erőszakolni egy olyan embert, kit ezen keresztül erőszakolás oly gyűlöltté tenne, hogy nem csak, hogy semmi befolyással nem lenne e nemzetiségre, de az erőszakoskodás miatt még azok is elpártolnának, kik velünk tartottak eddig.

Csak hagyjunk cselekedni Tisza Kálmánt itt is; mert mig ő nem engedi, hogy valaki megsértsen a törvényeket, nem fogja megsérteni ő sem, a hűrt pedig nem fogja az elszakadásig feszíteni. Ha látja, hogy még tovább kell menni, hát tovább megy, de ha látja, hogy meg kell állni, megáll. Arról pedig meg vagyunk győződve úgy is, hogy kik cselekedet helytelenit, oly helyes cselekvésre távolról sem lennének képesek.

Iparügyi előadók a közigazgatási bizottságokban. Mióta a posta- és táviró ügyátment a közlekedési miniszterumba, a földművelés, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak nincs közege a közigazgatási bizottságokban. A közigazgatási bizottság iparügyekben harmadik fórumot képez, s mint ilyen sok fontos ügyben végérvényesen határoz. Az iparügyi miniszteriumban most erre vonatkozólag — amint az „Ellenőr” értesül — nagyfontosságú reformot készítenek elő. A közigazgatási bizottságok körét ki akarják tagítani azzal, hogy az iparügyek előadásával külön szakembert bíznak meg. A közigazgatási bizottságban az iparügyeket eddig az alispán adta elő, a ki ugyanazon ügyekben másodfokilag határozott, s ezen körülmény sok viz-szásságot vönt maga után.

Az iparügyi előadói intézmény behozatalával az iparügyek intézése szakszertübbé s egy-ségesebbé is fog válni, meg fog szűnni azon anomalia, hogy a harmadfokú határozat hozatalára azon közegnek legyen legnagyobb befolyása, a mely ugyanazon ügyeket másodfokilag intézte elő. Az iparügyi előadók nem lesznek állandó hivatalnokok, hanem az iparügyi miniszter az ipar

hívják e helyet s alólól tekintve a szigetnek akár mely más pontjánál inkább teszi azt a benyomást a szemlélőre, mint egy keleti fűcska.

Itt pillantottam meg újra két egymással átellenben álló szegényes ház előtt, úgy az előbb látott különös gyermek-párt.

Azzal mulattak magokat, hogy egy sa-játszerű hangszere, a dorombon, gyengén rezgő dalokat zümögtek és egy látszott, hogy ez élvezethe képtelenek voltak beleunni. A kis leányka még félre kúntéban volt s azért nagy vigyázattal tilt egy kőrön, óvatosan védve ruháját az ut porától. Végtelen kedvesen állott neki, a mint parányi száját gyorsan mozgatta a dallamhoz mérten s apró fogai tündöklő fehéren csimamlottak elő ajkai között.

Élénk tűző szép barna szemei pedig folytonosan vak társán nyugodtak. Egyszer mégis félrepillantott társa mellett s észrevett engem a mint ő rajtok legeltetém szemeim s oldalvást állottam volt. A kis puccos leányka azonnal felugrott üléséből s felém lebegett. Barna kis kezecs kéjét felém nyújtva, gyöngén tompított hangon így kiáltott felém: Signor bajocce! azon szerez-tetremelőt köldölő szegénység hangján, mely eme kis teremteseknek sajátjuk. Kimért panaszos arcz-czal és hozzá pusztíthatlan nevét szemekkel.

— Hogy hívják leánykám — kérdező tőle.

— Carmela — felelte.

— S a fűcskát ott?

— A szép Checco.

Elmosolyodtam a gyermek sajátságos ironiáján.

— A fűcska vak? — kértem tovább.

— Igen signor, nem lát semmit — viszon-zá a kis leány magasatos bänkódás kifejezésével arczán, mely neki igen furcsán állott s a ked-

Hirdetési díjak.

Egy negyedszáz esztendőmennyi tér ára 2 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fűlvesznek:
Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 3. (Eckhaus) der Wollzeile 38. Haasenstein et Vogler (Wallisch-gasse 10) Rnd. Mosse Publicistiche Bureau. Budapest: Buda-pes-ten: Haasenstein et Vogler hírdetés közv. irodája. Goldberger A. hírdetéseket író irodája Budapeston Szeriutvat 8. sz.

Elváltási csekkék

garmond sora után 25 krajczár díszetendő.

ügyek állandó referálásával szakképzett egyé-neket fog megbízní, a kik fáradozásaikért mér-sékelt honoráriumban fognak részesülni.

Bukaresti dolgok. decz. 25. Ghykának bécsi követé leendő kineveztetése egyelőre el-halasztatott, s valószínűleg végleg elmarad.

Balaceano kormányától szabadságot kért, mely addig megtagadtatott, míg az osztrák-ma-gyar monarchia és Románia között a feszült vi-szony véget nem ér.

A szabadelvű párt képviselői tegnap este az üresedésben lévő igazságügyi társza betöltése iránt értekezletet tartottak; a nélkül azonban, hogy a kinevezendő személy iránt megállapo-tak volna.

A tegnap tartott minisztertanácsban a jövő év költségvetése megállapítatott.

A kamara a belügyminiszter által az Ag-ricolával kötendő szerződés tárgyában benyuj-tott törvényjavaslatot egyhangulag visszautasítot-ta. A kamara mai ülésében az 1882-iki újoncso-zásról szóló javaslat is benyújtatott. Flava a Calmaki affaireben interpellatit intézett a kor-mányhoz, melyben azon kívánságának ad ki-fejezést, hogy hasonló esetekről törvény alkot-tassék.

Jassyban legközelebb kereskedelmi tőzsdé fog megnyitni.

Bismarck herczega a pápa világi hatalmának helyreállítását — mint a „Bohemia” állítja — komoly diplomatiai discussió tárgyává tette. A cancellár azt akarja, hogy a pápaság és a hatalmak viszonya valamennyi hatalomra nézve kielégítő módon rendeztesse és e célra egyesíteni törekszik a hatalmakat, hogy pressiót gyakoroljanak Olaszországra a végett, hogy tel-jesítse a vaticán kívánságát. Bismarck herczeg azt hiszi, hogy Olaszország érdeke is követeli, hogy a pápa ismét souveraine és Róma ura le-gyen, mert akkor a katholikuskoknak sem volna okuk panaszra, a pápának pedig nem lenne ürügye a catholicusok izgatására. Ez a kérdés — mondja továbbá a „Bohemia” — rövid időn alkudozás tárgya lesz és Bismarck herczeg egye-lőre azért tárgyal a pápával, hogy elválassza őt a centrumtól és hogy megbénítsa a centrumot a papsághoz intézett körlevél által, a mely el-tiltja a particularismusnak pártolását. Akkor a pápa szövetségest nyerne a nemzeti Németor-szágbán.

Majd akkor.

(s.) Igen élvezetes és épületes mulatság minden hóuapban legalább is kétszer hallgatni végig a mérsékelt (l) ellenzékiek fő lapjának azon gyámoltalan égbé kiáltását: „Miert nem adja át Tisza az ő helyet azoknak, kik a hazát képe-

vező helyzet ügyes felhasználásával, kezecskéjét kissé tolatkodásban nyújtja felém.

Egy csekély pénzarabot adtam neki.

Serényen oda futott társához, háta megé került s két kézzel befogta a vak szeméit, mint-ha az látna s azt kérdé hangosan: ki az?

S midőn a fűcska biztos hangon válaszola: Carmela! — boldogan felkaczagott, meg-csörrent a pénzarabokat kezében, oda adta neki s így szólt:

— Anyád a minap e fényes aranyokat kül-csönözte nekem, vedd át őket számára.

A kis fiu nyugodtan átvette a pénzét. Meg-fogta az apróság karját szorosan magához zo-rítá s kezével megsimogatta a leányka ragyogó arczát. E közben oly arczot öltött, mintha fi-gyelmesen vizsgálná s végre sajátságos komoly meggyőződés hangján e szavakat mondta: Te igen szép vagy Carmela.

— Igen felelte a leányka — te pedig a szép Checco vagy!

Most már világos volt előttem, hogy e gyermek teljes öntudattal hazudni tudott, jólle-bet alig volt több tíz évesnél, mert hogy a fiu felette rut volt, az nem maradhatott titok még egy gyermek szeme előtt sem. Annál igazabbat mondott a vak, a nélkül, hogy sejtette volna. Valóban szebb gyermeket Carmelánál alig lehe-tett volna még Capriban is találni.

E különös párbeszéd után a kis leányka visszatért a köre s újra elővette dorombját. Is-mét együtt ülték ketten s csiripolták tovább vi-dám dalaikat, mint a füge pacsirta csicsérgő-dalát a napfényében.

(Folyt. köv.)

sok lennének megmenteni! Persze kik mások, mint ők, a Lónyay vort hadának maradékai.

És ez a havonként chronikusan felhangzó kiáltás a mélysegből, azon bukkott anygokra emlékeztet, kik az avilágira tisztatváron folyton onnan hangoztatták cselszövé vadjaikat az ür trónja mellett maradtak ellen.

De már magában az naiv kívánság, hogy Tisza Kálmán engedje át a helyet nekik! Mintha Tisza Kálmánnak oka volna épen oly nagy szerelmet érezni ő irántuk, mint a milyent ők éreznek maguk iránt.

Csak hogy másként elvessz az ország — mondják ők — mert hiszen ezen a sánjt maguk érdekében nem is kívánhatnának ők Tisza Kálmántól ilyesmit; hanem hát méltó-tasának jól megérteni: Az ország érdekében kívánják. Az országgal azonban sem elhitheti sem megérteni nem bírván miszerint csakugyan azért vannak ők itt, hogy a házat megmentsék, tehát illő hogy azt a megérthetlenséget, és bihetlenséget Tisza Kálmán az ő lemondásával tolmácsolja az országnak.

És az illető urak nem nevetnek a dologhoz, valószággal, komolyan mondják; hanem ami boldogult Bernáth Gazsinek szerint még neveté-gesebb emigyen; azért nem nevetett ő a tré-fához soha. Még is valljuk, hogy ez ilyen beszé-det most is szivesebben hallanók az ő szájából mint egy komoly parlamenti párttól, vagy a mely legalább komoly szerepre volna hivatva.

Hogy pedig az ország miért vesz el, hát ennek a jövődőlésnek is oly elfogadható alapja van mint annak volt: hogy november 15-dikén, még peddig „anno ex idén” — elvesz a vilá-g...

Mert az országnak vagyon 50 millió de-ficitje! Ami különben hogy nem igaz, már az iskolás gyerekek is tudják. De ha igaz lenne is. Még akkor is tizenhat millióval lenne keve-sebb, mint volt azok idejében, kik imo most még is csak, egyszerre mint országmentők tűnnek fel. Hát kérem abból ha a deficit 50 millió lenne épen nem az lenne a tanulság hogy elvesz az ország, hanem az: hogy imo már Tisza Kál-mán is az országmentők niveauja felé kezd emelkedni a mi a 66 millios deficitnél lézen el-érhető; mikor pedig ismét jön egy másik Tisza ki az országmentés mesterségében megint csak oly gyakorlatlan mint ez volt, s kézi majd a deficitet megint alább szállítani, hogy mikor a 26-illetőleg 18 milliót ismét elérli, akkor a régi Tisza ismét fel kiállthasson: Halt! megállj! Elég volt neked ebből ennyi! Most már én ve-szem át a kormányzást ismét, mert látom, hogy neked megárt, hogy felül tönkre teszed az országot.

Hát csak annyit türelme legalább legyen ezen országmentő hazafias mérsékelt ellenzéknek, a menyti Tiszának volt mikor bevárta, hogy ezen begyakorlott országmentő urak a deficitet 66 millióra dolgozzák ki. És ha már 50 millió? Na bizony akkor Tisza már nagyon emelkedik s esztendőre okveden elérli a megkívánt magaslá-tot. Akkor aztán érdemekben megőszült fejének csakugyan monnie kell, akár akarja, akár nem, s a mérsékelt hazamentőknek egy csepp szűksé-g se leand férfiatlan kunyorálásra.

Atto! pedig ne féljenek, hogy nem marad. Óh marad még elég! Jól emlékeztetnek rá, hogy mikor Tisza a kormányt átvette s párta azzal támogatta: hogy ez a ministerium legalább nem magának fog gazdálkodni; hát a közvéle-mény azt felelte rá: nekem bizony mert nincs már miből. Pedig úgy látszik, hogy van, mert imo önk... Hja igaz! Önk merő hazafiságból vágnak kormányra... [Pardon!...]

Azt se hagyják el különben, hogy az adó források már ki volnának merülve. Csak egy rövid kirándulás akármelyik beszámítható állam-ba s hozhatnák olyan adó-lajstromot előtűnk is-meretlen adókról, hogy gyönyörűség lesz olvasni Na de majd csak akkor, ha a deficit 66 millió lesz. Önk szerint már egy év múlva. Hát kérem az még csak nem is idő...

BUKARESTI SZEMLE

A „Románul” a jelen idők democraticus tendenciájára utal s kifejtí, hogy az mind inkább utat tör magának. Így az olasz senatus egy új választási törvényt szavazott meg, mely még ugyan nem mondható teljes demokratikusnak, de sokkal liberálisabb mint az eddig fennállott vá-lasztási törvény. Még egy oly államférfi is mint Bismark kényszerítve látta magát, hogy a de-mocraticus tendenciának némi engedelményeket tegyen. Romániában, mely különös demokratikus ország, különös, hogy még mind fennáll a kö-zségi és kertületi választásokra centros Legközelebb-ről a kamarában egy új törvényjavaslatot terjesz-tenek be, melynek célja ép ezen anomalia orvos-lása, s remélhető, hogy ez előterjesztés minden alkotmány há polgár tetszésével találkozand.

A „Timbul” a Calimachi-Catargiu affairet beszél meg s azt igazsággal kimutatni, hogy nem annyira Catargiu mind inkább Statescu a hibás. Ha valaki egy oly fontos egyineségnek mint Calimachi Catargiu szemébe veti, hogy hazájá-nak érdekeit elhanyagolja az el lehet rá készül-ve hogy a vádolt egyén védeni fogja magát. Mert egy külügyérnek ki a botrányt kiakarta volna kertülni számtalan eszköz állott volna ren-

delkezésére, hogy Catargiu államásáról kovés-bé feltűnő módon mozdítsa el. Legegyszerűbb lett volna Calimachi lemondását azonnal elfogadni. Ca-limachi magatartása könnyen megfelfejthető, habár nem menthető. Diplomatiái korrespondenciák nyil-vánosságra hozatala árthat egyfelől az ország érdekeinek a dunai kérdésben, másfelől pedig megtörténhet, hogy az európai cabinetek eme ké-nyes affaire után elvesztik bizalmukat a román dip-lomatiai kar iránt. Mint magán embernek, meg le-hettek Calimachinak indokai a lépésre, de mint ro-mán követnek magasabb kötelességei voltak. Még ha a dunai kérdést e levelezések nem is éria-tették volna, már azt kellett volna tekintetbe ve-nnie, hogy a diplomatiái testületet ezáltal miss-creditirozza, s ez vissza kellett volna tartsa e fontos lépéstől.

A „Romania Libera” az osztrák magyar-román conflictust már enyhébb hangon fejlegeti. Azt mondja továbbá, hogy vajon ki nem óhajta-ná Romániában, hogy Ausztria magyarországgal jó egyetértésben éljünk. Ausztria sörve érzi ma-gát, s tartozkodó állást foglalt el, azonban ez nem fog soká tartani. A „Románul” reméli, hogy Hoyos gróf felvilágosításai melyeket Bécs-ben adott, csakhamar kiegyenlítik a conflictust, de mi nagyon tartunk Hoyos grófnak felvilágo-sításaitól.

BELFÖLD.

(A kibédi orvosválasztásról.)

Nyárád szereda 1881 dec. 25.

Tekintetes szerkesztő ur! A szomszéd völgy-ben a kütküll metőn rendezesített első kör-orvosi állomás betöltése még maig is függő-ben van.

Mivel a szolgabírói hirdetésben a pályázat-ra néve ki mondva lett, hogy csak orvos-tudó ri oklevéllel bíró egyén fogadtatik el pá-lyázóul, — s mert, a végből, hogy orvos-tudor megnyerések az évi illetmény felemeltetett 700 forint, — s ezzel szemben mégis csak sze-bész választott: Kibéd és Makfalva községek kppviselő testülete kimondta határozatilag, hogy a hivatalos pressió alapján választott sebész or-vosokul elfogadni nem fogják, sőt készek a kör-csoportból kilépni.

Kibéd község képviselőle már végleg határo-zott az ügyben: kimondta határozatilag, hogy ragaszkodik a szolgabírói hivatal pályázati hir-detéséhez, s a központ orvosul csak orvos-tudort fogad el.

Továbbá elhatározta, hogy a választás tár-gyában beadott sérelmi panasznak, ha az alis-pán eleget nem tesz, ha a törvénytelen választást meg nem semmisíti: kilép a kör-csoportból s választ orvostudort községi orvosnak, s eb-ben a határozatban Makfalva is támogatja Ki-bédet egy erkölcsileg mint anyagilag.

Kibéd és Makfalva községek a választás megsemmisítését kérő panasz-levelek mellé az alis-páni hivatalhoz benyújtottak négy darab ok-mányt, melyek kétségtelenül bebizonyítják, hogy Bókos sebész megválasztása alkalmával ves-zetegetés történt.

Reméljük, hogy Sándor László Maros-Torda megye ujalispánja kötelességét teljesíteni fogja, s nem huny szemet oly hivatalos visszaé-lés előtt, mely a népben már is megingatta a közigazgatási tisztviselők iránt való bizalmat, s a bűn vizsgálatot a vesztegetés tárgya-ban haladéktalanul lejárattja, s a törvény ke-retésben elégtételt szolgáltat a megsértett jog-rendnek.

A kör-csoportba tartozó Szováti fűrdő tu-lajdonosa kijelentette, hogy az orvosi állomás rendszeresítése alkalmával azon feltétellel aján-lotta fel évi 100 ft fizetést a leendő fűrdő or-vosnak, ha a pályázók közt orvos-tudor nyere-tik meg. — Mivel pedig sebész orvoskialtott a kör-csoportra, a felajánlott 100 forint visszavon-ta, s fizetni fogja a Kibéd község által meghi-ványdó orvos-tudornak, mint fűrdő orvosnak.

Kibéd község képviselő testülete legujab-ban kimondta határozatilag, hogy a mi a vá-lasztás ügye eldőlt, a kör-csoport orvosi fizetését jan. 1-től folyosítja, azonban nem Bókos sebész javára, hanem azon orvos-tudor számára, ki a választáskor a szavazatoknak (a sebé-szel szemben) két ötöd részt kapta.

A benyújtott sérelmi panaszok reményt nyujtanak arra, hogy az alispán megsemmisíti a választást, s a Kibédi kör-csoport orvostudort nyer kertületbe.

Ugy legyen.

r. l.

TÖRVÉNSZÉKI CSARNOK.

Elájult a végtárgyalás.

Igalmas jelenet folyt le szombaton a bu-dapesti kir. fenytörvényszék tárgyaló termében. Egy tolvaj házaspár büntűgye tárgyalatott. Ti-mon Jakab János 32 éves pék és neje ezelőtt két évvel Meráki Ferencné egri lakos kárara lopást követett el s csak f. hó elején sikerült nyomukra jönni s őket letartoztatni. Midőn a törvényszék — elnök Brinkmann — az ítélet ki hirdetése végett a tárgyaló teremben megje-lent, vádolt Timon Jakab hangos sikoltással összerogyott s eszméletlenül terült el a földön. E jelenet nagy rémülettel töltö el a bír-akat s a közönséget, a mit a későbbesett fele-

ség jayveszéklése csak fokozott. A börtönőrök gyorsan vizet hoztak elő s addig locsolták vele az elájultat, míg magához tért. Az előhívott or-vos a vádlotton szivőgörsorohamot konstalt. Az ítéletet, mely szerint Timon Jakab lopás vété-re miatt 3 havi, neje pedig 2 havi fogházra ítéltetik, kihirdette ugyan a törvényszék ez in-cizidens dacára is, de a felebbezés iránt vád-lottakat, tekintve azok állapotát, meg nem kér-dezte. Ez iránt a vádoltak később fognak meg-hallgatattani.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Csikvári (Wübrl) Jákó által nagy gondallal szerkesztett „Magyar tisztviselők” most lép a harmadik évfolyamba. Komoly-irányu, ügyesen szerkesztett lap ez, melyet szí-vesen ajánlunk a hazai tisztviselők kar figyelmé-be. Ára is oly csekély (egy évnegyedre csak 1 ft 25 kr.) hogy ezt a kevésbé lehető tisztvisel-ők is nélkülözhetik. A lap betenként jelenik meg és minden száma egy-egy arcképet hoz a ha-zai tisztviselők kar kiválóbb tagjai sorából.

Középiszkolai Szemle czimvel az aradi tanártestület tanügyi folyóiratot indit jövő-évtől kezdve. Az új pedagogiai organum szer-kesztésével dr. Jancsó Benedek bízott meg. Mint a közoktatásügyi, ez is a meg levő viszonyokkal szemben lép fel reformáló igények-vel s előre is hadat üzen Kármán Magyar Tanügyi nének, míg a Névy Közlöny é-vel, illetőleg az országos központi tantestület-tel szemben a vidéki érdekek felkarolását tűzte céljául, s lehető deczentrizálásra törekszik. A fővárosi viszonyokkal a vidéki tanintézetek tag-jai közt bizonyára sokan elégtelenkednek; az új mozgalom kétségkívül nem marad visszhang-talanul; hogy azonban nem ezéla vezetőbb vol-na-e a meglevő állapotokat rendezni mint az ér-dekelt feleket nyílt pártokara szakítani s ez ellen-teszkedés zászólját kültetni, oly kérdés, melyet késő volna már megvitatni. A vállalat életképes-ségét a jövő mutatja meg, s ha csakugyan meg-marad a programba haugoztatott tárgyalósá-gnál, poedagógánk előmozdítása körül jó ha-tással lehet. A Szemle, a szülinődi két hóna-pot kivéve minden hó 15-ikén jelenik meg, 4 ivnyi tartalommal; esztleg két heti folyóirattá válík, ha a közönség úgy buzgalma lehetővé teszi. A „Középiszkolai Szemle” ára egy év-re 5 ft. Félévre előfizetés nem fogadtatik el; de kívánatára az egész előfizetés két egyenlő részletben fizethető le. Az előfizetés 1882. évi jan. 15-ig küldendő be. A lap mindennemű szole-mi és anyagi ügyeire vonatkozó dotgok a szer-kesztő lakására Arad Batthányi-utca 9-ik szám alá küldendők. Tíz előfizető után egy tisztelet példány jár.

Néhány szó utcaink és járdáink ál-lapotáról a téli időszak alatt.

Nincs becsesb kincs az egészsegnél és az ép testnél. Ezt vallja minden józan gondolkodá-su ember és erre tanítja ideje korán a gondos szülő gyermekeit. És vajon ugyanazon emberek, kik ez igazságot vallják és hirdetik, ugy őrik e drága kincset, mint kellene, vagy talán cse-lekedeteik gyakran ép az ellenkezőt bizonyítják. Vizsgáljuk elfogulatlanul e tekintetben városunk (ő)lérét és az abból közvetlenül elágazó utcait a téli időszakban.

Mit találunk? Járdainkra kevés kivétellel odahagyják fagyni a havat úgy, hogy a járás azon igen veszélyes és az ember minden lépé-sénél kivan téve a lábtörés veszélyének. Ehhez járul az a rossz szokás, hogy a butóság meg-engedi a vizet az utca közepére önteni úgy, hogy azok sok helyen egész jégtablakkal van-nak elborítva, melyek a szegény lovakra és barkokra a legnagyobb mértékben veszélyesek.

Kérdem most, minek csináltattuk a drága kövezetet, ha azt az egész téli időszak alatt biz-tosan használni nem lehet? mert nem kénysze-rittetnek a lelketlen gazdák és felelős házfelgye-lők, házaik előtt a havat azonnal, mielőtt oda-fagy, előpörtetni? milyen joggal vonják ki ma-gukat egyesek azon kötelesség alól, melyet a többi becsületes háztulajdonosok teljesítenek. Ezek ellen a közjó érdekében az egész városi lakosság nevében erőlyes eljárást kértünk a vá-rosi rendőrség részéről, mielőtt új lábtörések elő-fordulnak. Ne várjuk be a bajt, hanem mint okos emberek szokták, előzzük meg azt.

Hát nyílt csatornáink mire valók, ha a moslékot és a vizet az utca közepére szabad önteni. Ez is lelketlen dolog azon gazdák vagy házfelgyelők részéről, a hol ez történik. Mit tö-rődik az ilyen a közjóval vagy a bérlekkel. Fel-szedi a nagy házbért (mint e sorok írójának drágalatos házgondnoka is), de mit sem törő-dik a tisztasággal, biztonsággal és kényelem-mel. A szemetet rendszeren ki nem hordatja a havat sohasem, rendes csatornát az udvaron vé-gig nem csináltat, a bejárás előtti csatornában a jeget fel nem vágatja. Bizony, bizony ilyen arcul csapása ez a fenálló rendőrségi államak-nak, melyeket eltrüni vétek. Mert egyesek önző lelketlensége miatt az egész szenved. De nem csoda ám, hogy így van, mert nem lehet látni

sem fő, sem alhivatalnokot a dolog után járni, hogy meggyőződést szerezzen aziránt, ki telje-síti kötelességeit és ki nem, legfeljebb, egy vá-rosi hajdút küldenek a házba, kinek a szavá-ra aztán a megintett háztulajdonos mit sem hajt.

Legyünk körülhetlen szigoruk ott, hol a közjó, nevezetesen a közegészség kívánja. Ne le-gyen szabad a szemetet az udvar közepén sza-na-szét beteken keresztül tartani. A havat kö-teleztessék azonnal a ház előtt előpörtetni és az udvarról kihordatni. A csatornák tisztán és jégől menten tartassanak. Az utcákról a hó azonnal elhordassék, nehogy megfagyva a mos-lékot és szemetet összehalmazza és tavasszal, ha az idő felenged, a talajt megfertőztessék. — Aztán meg előőbb a lágy havat elhordatni, mint később a jéggé fagyott havat csakánnyok-kal feltörteni.

Hát a szerves hulladéknak ily nagy meny-nyiségben való összehalmazása utcáinkon sem mi, ugy, hogy azokban lágy és ködös időben olyan bűzös levegőt kell beszívunk, mintha is-talóban volnánk. Hát a közegészségi tanács, ki ez iránt nem intézkedik, csak név szerint léte-zik. Pedig milyen háládatos tér kínálkozik itt a tevékenységre.

Ezekre legyen első gondunk, mivel ettől függ első sorban jólétünk. A nagy politikával csak aztán foglalkozunk, ha a mindennapi ke-nyérről gondoskodtunk.

„Kivonat a Budapesti közlöny”ből

Arverezések. Glacser Jeanette 3400 frtra b. ingtl. 1882 jan 31-én Nagy-Enyeden, Kitulya Juon 598 frtra b. ingtl. 1882 jan 28-án Dáskány, Lázár János 4679 frtra b. ingtl. 1882 an. 5-én Marosvásárhelyt, Csokány Nikuláj 342 b. ingtl. jan.10-én Csákián, Németh János 861 frtra b. ingtl. decz. 31-én Borbándon, Petrareen Juon 575 frtra b. ingtl. decz. 29-én Drombaron, vér Sándor 1514 frtra b. ingtl. 1882 jan. 3-án, M. Csucsen, Lőrinczy József 1221ofrtra b. ingtl. 1882 január 13-án.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. december 27.

A hivatalos lapból.

A magyar királyi igazságügyminiszter, Bo-dokán Péter naszódi kir. járásbíróági irnok a kolozsvári királyi törvényszékhez.

Ebert Lajos brassói kir. törvényszéki és Magyar János fogarasi kir. járásbíró irnokokat pedig különösen áthelyezte.

Helyi hírek.

— Dr. Koch Antalnak harmadik gyer-mekét ragadta el a halál egy hét alatt. Tegnap temették el a kis Dénest. E megrendítő csapás a legészintébb részvétet kelti városunkban, s részünkről alig találunk a meghatottság miatt enyhítő ezavakat a szülői fájdalom vigasztalá-sára. Ha ily fájdalomra lehet balzsam, szolgál-jon ilyenül némileg az az együttérzés, melylyel a tanár ur nagy számu tisztelői vannak a rend-külti gyászos eset iránt. — Az egyetemi ifjú-ság — mint halljuk — egy részvétírat átnyuj-tásával akarja tudatni, hogy szeretett tanárának fájdalmában osztozik.

— Nemzeti színház. Vasárnap Bács-né Laura asszony lépett fel másodszer a „Piros bugyilárásban” a biróné szerepében. A népdalo-kat csinosan, jó kedvvel énekelte — többet meg is újratka közülük — és igen élénken játszott. Vendégzereplése mindenesetre alkalmas volt azon jó emlékek megújításán, melyet közön-é-günk ez egy időben kedvel énekesnője iránt megőrzött s alkalmas volt annak bebizonyításá-ra, hogy Bácsné asszony sokat haladt; hangja erősebbé, tisztábbá, kifejezőbbé vált. Játéka pe-dig tetszetősebbé s ügyesebbé. Vasárnap más-dik vendégzereplése után Bácsné visszautazott Aradra, hova szerződése köti. Tegnap E. Kovács Gyula hetedik vendégjátékán Viola adatott. A színházat nagy közönség töltötte meg. Úgy a földszint, mint a páholyok tele voltak. Minden-esetre érdekes mutatója azon oztatlan nagyra-becsületesnek, melylyel Kovács ur művészeté iránt van közönségünk. Az, hogy majd minden telep-tekort teljesen telt ház előtt játszik, míg azon nagyszámu vendégzereplők közül, kik a mult szezonnban léptek fel nálunk egyik sem dicsé-kedhetett hasonlival. Viola tegnap igen közép-szerű előadásban hozott szinre. Így megtörtén-tet olyan tréfák, hogy Tolnai ur és Gerő Lina kiasasszony igen cordealiter kacagtak Török uron, ki épen abban igyekezett, hogy megma-gyarazza a fiatal párnak, hogy ő megfogja sze-relmüket áldani minden ellenkezés dacára. Per-se Török ur ősrégi kolozsvári szokás szerint a szerepének sejtelmével sem birt s felelte sok aka-dozások között nyilvánította ki akarátát. Társai kacagtak — s mit volt tenni? a közönség is kacagott. A mi pedig a jelenet illeti — hát azt tisse meg a kö! Az erdei jelenet mikor Violát elfogják vontatottság, akadozás tekintetében mes-terileg volt rendezve. Anyi csetlés-botlás, haj-duk ácsorgása, nem tudása annak, mit kellene tenni? — igazán ritkaság nálunk is. Gabányi trétát csinált eleget — de nem skart arra gon-dolni, hogy Nyuzó főbíró egyébb is mint tréla

ber — t. i. egy kissé gazember. Az a gymnás-tikus produktio, az a fáradság pedig, melyet Krasznay ur megengedett magának mikor része-gen jön be Réti Ákoshoz igazán jobb ügyre lett vala méttő. A befár szerepét — Violát — Kovács ur igen szépen játszta s kivált az a je-lenete sikerült, hol megkeseredett lelkeknek egész dühével rend Macskabázi ügyvédre visszavéve töle az ellopott irásokat s majd jobb érzése tá-madván fel csendesesen nyugszik meg, hogy ismét teljes felháborodással rontson az orrvul támadó-ra. Kovács ur sok tapost kapott. Szentgyörgyi-nak Poti cigány régi kintűő alakítása.

— Hymen. Magyar kezeli földbírtokos, Biró Árpád f. h. 22 ikén tartotta esküvőjét Sze-pesi Ilona kiasasszonnyal.

— Szerelmi dráma. Ugy kezdődik, hogy egy csinos varróleányka szép szemei meg-kábították egy szabadságot őrmester fejét — s végződik a kolozsvári indóháznál egy pisztoly-lövésel. A historia következő: Az őrmesternek felesége van gyermekei, de elefejt mindent a csinos varróleányért, ki pedig nem hajlandó meghaladni őt. Az őrmester nem tágít s a le-ány, hogy kikörtlje tildőzéseit, kész ott hagyni szüleit s a várost s idegen helyre menni, hogy menekülhesen. Marosvásárhelyt lakott s ide jött Kolozsvárra s varrófülletben keresett s talált magának alkalmazást. Az őrmester azonban nem nyugodt. Kiphatoltta, hol lehet szerelme tárgya s utána jött Kolozsvárra is s itt ismét kezdő-dött a hajza. A varróleány anyja tudmást vevén erről, leányt után jött s e hó 25-én reg-gel a vasuti indóházban az induló vonatra vár-tak, hogy visszatérjenek Vasárhelyre. Az ör-mester is megjelent s kérve azolt a leány anyja-hoz: „Ne vigye el Gizellát, mert én azt nem élem tul.” S mert nem látta eredményét kére-sének, jjesztésre fogta a dolgot s egy pisztolyt vett ki zsebéből s mutatta, hogy meglövi ma-gát vele. A leány anyja kurtán válaszolt: „tes-sék.” Az őrmester kiment az indóház elébe, szájának irányozta a pisztolyt s lött. A golyó füle mellett jött ki s eszméletlenül rogyott le. Az állomásfőnök letartoztatta a varróleányt, de tegnap reggel már haza bocsátották; az őrmes-ter pedig kórházba szállítottatt. Sebe nem élet-veszélyes.

— A polgári-dalegylet a jövő évben debreczenben tartandó országos dalártnneqely-re szükséges költségek fedezésére karácson első napján estélyt tartott a reduote termében mely igen szépen sikerült. A terem szu-folásig megtelt. A dalokat többször megújrázták. A mulsort táncz követte melyben mintegy 100 pár vett részt. A mulatság legjobb kedvvel reg-geli hét óráig tartott. A tiszta jövedelem mint-egy 100 ft.

— A kolozsvári dalkör szép ünneplőt rendezett karácsony másodnapján a városi vi-gadó nagy termében. A kittaűben rendezett es-télyre nagyszámu intelligens közönség jelent meg. A mulsor tartalmas és válogatott részekből állott; előadás kétségtelen haladás bizonyított — mint eredményét a derék karnagy buzgalmanak a szakértelmének. A mulsor harmadik számának előadása után szép jelenet következett. A dal-kör, F in ály Henrik egyetemi tanár emelkedett beszéde kíséretében, Ser l y karnagnak az egye-sült körében kifejtett buzgalmaért s a feltűnte-tett sikerek méltánylásáért átnyujtott egy karna-gyi vezénylő ezüst palczát. A közönség lelkes éljonnei és ovaciokkal fogadta a megérdemelt ki-tüntetést. A mulsor lejárta után megkezdődött a sorsjáték melynek eredményét holnap számunk-ban közöljük. Ezután táncz következett, mely a legjobb kedvvel folyt reggeli három óráig.

— A koroslyaverseny tegnap dél-ben szép sikerrel folyt le. Az idő a lehető leg-kezdvebb volt, különbet megrendelni se lehe-tett volna, s a tó partján alig érzett az a met-sző hideg, mi a városbeli járókelőket a szobába riasztgatta vissza. Közönség valóban díze-s számmal jelent meg s nagy kitartással várta a verseny kezdetét. Pályabírák voltak Gyarmathy alispán, dr. Jeney és dr. Lindner egyetemi ta-nárok; indítottak Molnár Ede s Rettégi Miklós. Intézők gyanánt Vizi Endre, Tutsek József, Sa-lamon Sándor és Sándor Jenő urak működtek. A repülőversenynél a pompás jégpályán Űrmősi Mór nyert, kétszer repülve körül, a szó szoros értelmében, a tavat. A gyermekversenynél, mi csak egy csoportban folyt le, a kis Cziriák s Tauffer fink futották be egyszer a kittaűt kör-t. Az akadályversenynél egy közhadseregbeli al-tiszt lett a győztes, másodíknak Adler érkezett be. A ki már egy díjat elnyert, annak a sza-bályok értelmében nem volt szabad futnia. Ez alkalomra még a rendes tagok is belépti díjat fizettek. A közönség derült hangulatban, nagy érdeklődéssel nézte végig a versenyt.

— Hirdetmény. A városi (képviseelő) bi-zottság választott tagjai közül a jelen 1881. év folytatn a III-ik (belközepi) választókertületből Sá-mi László elhunván és dr. Csiky Victor lekő-zsövnén, a IV-ik (kétvízközi) választókertületből pedig Benigni Samuel a bizottsági legűbb adót fizető tagok sorába léprén át, helyiknek az 1870. XLII. törvény 29. §-lyénél fogva az év végével betöltéséért a városi bizottság folyó hó 21-én 238. közgy. szám alatt a törvény ér-telmében elrendelte. Ennekfogva III-ik (belközé-pi) vál. kertület, mely magában foglalja bel- és

külközép s belszen városrészeket — két bi z o t t s á g i tagot, a IV-ik (kétvizi) vál. kerület pedig, mely magában foglalja a kétvizi és h i d e l v e i városrészeket — egy bizottsági tagot v á l a s z t a n a k. Választási helyek: a III-ik (belközépi) kerület számára a városház közgyűlési terme Züllich István választási elnökkel s a IV-ik (kétvizi) vál. kerület számára a torna-vidéka terme, Nagy Lajos választási elnökkel. A választás napja: péntek 1881. december 30-ka. Kezdeté reggeli 8 órákor; berekesztése esti 6 órákor, a meddig folytonosan tart. Választói joggal a törvény 27-ik §-e értelmében csak a reorbbi két kerület városrészeinek az országos képviselők választására jogosultak jelen 1881 évi, mint utóbbi névjegyzékében belefoglalt választói bírnak, kik igazoló-jegyekkel leveznek előre ellátva s szavazási jogukat csak e jegyek előmutatása mellett benyújtott szavazati lapokkal gyakorolhatják — a fenn kitett időben és választási helyen. A választás rendje egyebekben a törvény határozatmánya szerint s a korábbi ily választásoknál már közlésté volt eljárásokkal megy végbe. Kolozsvárt, december 22-én 1881 Min. or. Károly polgármester.

Időjárás Európában. A nagy légnyomás (780—782) a kontinens középtájról kiterjed annak részeire is (768—770). Főlegnyire északiak mésekkelt szelekket az idő nagyobb részben derült. A hő mésekkelt kisebbedett. Hazánkban: többnyire északi mésekkelt szelek mellett a hőmérséklet még alább; a légnyomás pedig még főleg szállt. Kevés kivétel a Déli szelel, az idő általában derült, száraz, fagyos. A déli szelel helyenkint havazott. Az egész országban a hideg tagyponat alatt a hárpátok északi-keleti vonulásán pedig 18 foknyi nagy volt. Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Általában hidegebb, derült, száraz időt várhatni.

Hazai hírek.

A karácsonfa az udvarnál. A bécsi Burgban a karácsony kettős ünnepe, mert összeesik a királyné születésnapjával és azért csak az uralkodó család és annak legközelebbi környezete vett részt a Burgban ez alkalommal rendezett ünnepélyen. Az uralkodópár, mint a P. Lloydnak Bécsből írják, az udvari szertartást lehetőleg mellőzve ünnepli a karácsonyot s ez alkalommal ezen est annál jelentőségesebb volt, mert Stefánia főhercegnő először ünneplé est férje oldalán az ősi Burgban. A magas karácsonyfát, melyet a Burgban Mária Valéria főgnő lakosztályában felállítottak, számtalan különféle színt gyertya díszíti s az udvari zenekar művészi csukorszerűen lelik el más ékítmények mellett a terebélyes fenyőt, mely a magas teremnek majdnem mennyezetéig ér. Esti öt órákor a királyné lakosztályában családi ebéd volt s az ebéd után az egész család a karácsonyfához vonult a mely körül fehérrel terített asztalokon vannak kitéve az ajándékok. A trónörökös például legutóbbi keleti utazásairól írt művének egy példányával lép meg atyját; Stefánia főhercegnő himnuszokkal üdvözlötte meg a királynét, a király számára pedig csinos rajzokat és festményeket készített. A főhercegnő már hetek óta dolgozott férje írószobájában, mi közben a trónörökös rózsaszínű ruhában volt elfoglalva. Az uralkodó pár csinos ajándékokkal lepte meg a trónörökösét és nejét, de a legtöbb ajándékot természetesen Mária Valéria főhercegnő kapta. Az ajándékok azonban inkább hasznosak, mint drágák. Az uralkodó és trónörökösök legközelebbi környezete számára külön asztalokon voltak az ajándékok felhalmozva, s ezek között némelyek valódi remekművek az aranyművészeknek.

Titokszőrű. Karácsony északán a Rókus környékén állomásozó rendőr egy fiatal, csinos, urimódra öltözött nőt szállított be a Rókus körházba kit sebekkel elborítva, eszméletlen állapotban a Rókus mögött az utcán talált. A nő még mindig önkívületben fekszik s nem lehetett tőle megtudni sem nevét, sem szerencsétlenségét körülményeit. Mint az orvosok konstalták agyára van.

Egy nagy személyszállító hajó balcsote a Duán. A „Hildegard” nevű s a fővárosból Orsovára utazó személyszállító hajó a hó 21-én Előcsalatt állt lyukat kapott és az alacsony vizallás következtében egy fővárosi úton fennakadt. A hajón volt utasok közt e balcsot következtében nagy rémület támadt, de ez csakhamar lecsillapult, mikor látták, hogy sem mi komoly veszély nem fenyegeti őket. Az utasokat pár óra múlva a segítségül érkezett gőzösre szállították át. A fenakadt hajó kiszabadításán 3 más hajó dolgozik, a nélkül azonban, hogy azt ma délig, mint a Dunagőzhajósági társulat igazgatóságához érkezett jelentésből kitűnik, helyéből kimozdították volna.

Csikó Gergely kitűnő drámaírónk, áttért az evangélikus vallásra, s tegnapelőtt tartotta esküvőjét úv. Vilczek Ernőné, született Bakody Amanda úrbölggyel. Az esküvő a menyasszony szülei házában a völgyény gyásza miatt egész csendben ment végbe. Az esketési szertartást Győry Vilmos lelkész, a völgyény s a Bakody-család jó barátja végezte.

Az „Adria” magyar tengeri hajózási részvénytársaság első két magyar gőzöse a „Szapary” és a „Stephanie” — az „O. E.” szeged — január hó első felében indulnak Fiumé-

ből nyugat felé; és pedig a „Szapary” Máltát érintve Dublinba és Glasgowba. A „Stephanie” Rouenba, Máltában való átrakodással az észak-afrikai kikötőbe is vétetnek fel áruk. Liverpoolba, Londonba és Hullba angol lobogójú gőzösök fognak az „Adria” részéről kötött egyezménynek értelmében járni. A liverpoli hajók pedig (Liverpoolban való átrakodás mellett), Észak-Amerika és Dél-Amerika számára is vesznek fel árukat.

Kossuth Lajos egy eddig kiadatlan levelét küldi az „Ellenőr” legutóbbi száma. A levél Bónis Samuel képviselő urnak van címezve és tartalma a következő: Nyílt Rendelet. Az ellenesség közlekedésén a főváros felé s a csatáknak kiemetele Istén kezében lévén, a kormány kötelességének tartja a koronát minden esetre biztosítani. Annál fogva képviselő ur ezennel országos biztossal kirendeltetik s kötelességévé tétetik, Úrményi Ferencz koronáor ő exellentiaját ezennel felszólítani, hogy országos biztossal egyült és egyetértőleg az ország szent koronáját s egyéb koronáit insigniait azonnal a koronáorérből még itt levő legénység őrizetel mellett; egyelőre Debreczenbe, azután oda a hova országos biztossal ur tanácsosnak látandja szállítani. Ha nevezett koronáor ur nyomban országos biztossal urral a korona elszállítását nem kísérelhetné, ezen esetben kötelességévé tétetik országos biztossal urnak azt koronáor ő exellentiaját Kelt Pesten december 30. 1848. A honvédelmi biztossal meghagyásából. Kossuth Lajos elnök.

Nagy tűz volt Temesvárt tegnapelőtt éjjel. A belvárosban Süzser H. fűszerkereskedésében tütt ki s az egész városra pusztítóvá válhatott volna, ha a tűzoltók minden erejüket össze nem szedik s nem szoríják annyira — mennyire egy helyre a tüzet. A tüzet éjféltűn 2 óra tájban vették észre, valószínű azonban, hogy még tüzetbezárás előtt tütt ki. A tűzoltók fél három órákor adták meg a vészjelet, mire az állomásozó katonaságot felállamirozták és egy század gyalogság azonnal elfoglalta a bolt előtti tért, hol a kora reggel daczára, már óriási néptömeg gyűlt össze. A gyűlékony tárgyakat kikták az utcára, megmentési azonban csak igen kevés tárgyat lehetett. A legett tüzet, szakértők véleménye szerint, körülbelül 21.000 forint érhető, de csak 6000 forint erejűt volt biztosítva a triestzi biztosító társulatnál. Ugyancsak egy másik tűz pusztított Kötén a hó 17-én. Három ház lett a lángok martaléka. A veszély roppant nagy volt, a bűsz elem már a negyedik épületbe is belekapott, mikor Bernhard Imre tanító vezetése alatt a polgárságnak sikerült a tüzet elfojtani. A szerencsétlenség akként történt, hogy kis gyermekek disznóölést játszottak s a pörköléshez gyújtottak tüzet.

Pályázat. Postamesteri állomásra Magyarországon (Brassó megye) tizti szerződés és 100 forint készpénzbeli biztosíték letétele mellett. Évi járandóság: 120 forint fizetés, 40 forint irodai és 300 forint szállítási átalány. Kérvények a nagyszebeni m. kir. postaigazgatósághoz nyújtandók be. Nagy-Szeben, 1881. decz. 22-én. A m. kir. postaigazgató.

Halálhozó pofon. Egy északi kereskedőhöz minap két paraszt állított be s korbácsot kívánt venni. Mig a parasztok valogattak a készletben, Fleitz nevű s szintén a boltban levő paraszt arra figyelmeztette a kereskedőt, hogy tartsa figyelemmel a vevőket mert ezek eltalálnak valamit lopni. E megjegyzés az egyik parasztot rettetően dühbe hozta, s bosszúságában úgy képen tüttö Fleitzot, hogy ez a sérülés folytán pár nap múlva meghalt.

Névtisztelegesítés. Szamáros Péter siomárosi lakos, saját és kiskori gyermekei Péter és Lajos vezetéknevén „Bognár”-ra kért átváltoztatás, f. évi 62,399. számú belügyministeriumi rendelettel megengedtetett.

A budapesti 48/49-iki aggharcosok egyesülte 26-án 2 órákor tartotta rendez évi közgyűlést az iparos körben (Ferenciek háza) Králik Ferencz elnökele alatt. Az egyetlet, mely ez évi májusban alakult meg, már is 215 tagot számlált. Pénzügyei is elég jól állanak. Bevétel volt fenállása óta 481 forint 10 kr., kiadása meg 359 forint 40 kr. A megjelölt választás elnöke: Králik Ferencz, alelnöke: dr. Buzay Károly és Batizfalvi István lettek. Ezenkívül a 24 tagu választmányt is megválasztották.

Szegedről írják az „O. E.”-nek, hogy Réh János ügyvéd, Szeged volt polgármestere karácson éjjelén 12 órákor revolverrel szíven lötte magát és rögtön meghalt. Réh egyike volt azoknak, kik Szegeden a közelmúltban legkiválóbb szerepet vittek a politikai és törvényhatósági téren. A függetlenségi párt vas-következtetését vezért birta benne. Réh 1867-től 1872-ig polgármestere volt Szegednek s nagy népszerűséggel bírt pártfői körében, kik őt képviselő jelöltnek is többször föléptették az első kerületben, ellenjelöltje volt Horváth Mihálynak 1872-től egészen visszavonulva élt a politikai és törvényhatósági ügyektől, de pártfői bizalma többször fölkereszte; s a hányszor a függetlenségi jelölt állításáról volt szó különösen az alsó városon ő volt az első, kinek a jelöltséget fölajánlották. Több mint egy év óta szenvedett kinos betegségben, mely egy szótlan álmalatt

tette: bajának gyógyíthatlansága miatti életunt-sága vitte öngyilkosságra a 71 éves aggot.

Vegyes hírek.

A bécsi katasztrófa. Hivatalos jelentés szerint a városi pénztárnál 748 192 forint gyűlt be a katasztrófa által sújtottak javára ehez járul még 5000 forint elnökségi irodában s 125.000 forint hitelintézet el. Kifizetett s eddig 43.000 forint a színházi személyzetnek s 9295 forint a segélyre szorulóknak a saját kívánságuk szerint. Ugyancsak hivatalos jelentés szerint agnoskáltak eddig 149 személyt, az elveszettek összes száma 558.

Kalakaia király haza érkezéséről a következőket jelentik: Október 29-én érkezett a távirat Honoluluba, hogy a hajó a királyi zászlóval látható. Az egész várost nagy izgatottság fogta el, mindenki a kikötőhöz sietett. 4 órákor vonult el a hajó a kikötő bejáratánál álló világító-torony előtt. Ebben a perczen megdördültek a parti ágyúk; a kikötőben állomásozó orosz hadihajó is ágyúlövészekkel üdvözölte. Kalakaia király egy kis gőzhajón szállt a partra s alattvalói nagy üjjongással fogadták. Két feliratot nyújtott át neki angol és hazai nyelven. A király azután az udvari kocsiá szállt s testőrei kíséretében palotájába hajtottak. Minden utca fel volt ékesítve diadalívvel, melyeken zászlók, pálmágák s feliratok voltak. A palotában neje Kapiolui és családjának tagjai fogadták. Ugyanaz nap elvonultak előtte az összes egyletek, mintegy ezer iskolás gyermek, a többi uralma alá tartozó szigetek küldöttségei. Este a várost kivilágították. Az orosz hadihajók is lámpionok égtek.

Ex is reklam. A párisi Ambigue-színházban „A kis Jakab” érzékeny szindarabot adják. Hogy a színház annál inkább megteljen, a következő reklammal csalogatják a közönséget: „Tudják-e, hogy miért lehet az Ambigue-színházban legközelebb tartani a tüztől? Azért, mert azok a könnyek, melyeket a színházban minden este oltanak, mineen tüzet kezdetben eloltanak.”

Lábbal festett kepek láthatók jelenleg a brüsszeli képiállításon. A két kép, két csundélet, nagy feltűnést okoz. A képiro, a ki nek műve a két kép, kéz nélkül született s kintartó szorgalommal annyira vitte, hogy lábával kezelheti az esetet.

Vihar Angliában. Londonból írják a hó 21-éről: Tegnapelőtt iszonyu vihar dühöngött az egész országban s óriási károkat okozott, Bristolban egy házról beomlása két gyermeket agyonlőtt és 14 embert kisebb-nagyobb mértékben megsebesített. London környékén, valamint az ország több helyén a folyók áradata által roppant pusztítások következtek be. Huntingdonshire nagy része víz alatt áll. Portsmouthban, Cartonneban, Ramsgateban, Brightonban és más városokban a déli tengerparton szintén roppant károkat okozott a vihar! A belső tartományoknak alig egy városa maradt megkímélve, emberélet azonban kevés vészett el.

Egy szerencsétlen asszony. Eugenia császárné a múlt hónapban három napot töltte egykori székhelyén Parisban. Mintha valamennyi fájó sebet föl akarná tépni a szerencsétlen asszony. A császárné meglátogatta Fontainebleau s az öreg Napoleon sírját. Ott tévelygett a Tuileriák körül s végül meglátogatta a Notre Dame templomot. Midőn a császárné délután 2 órákor odaérkezett, a székesegyház üres volt. A császárné letévedt az o t á r elé s ott maradt tíz percig elmerülve, könnyekkel szemében. Midőn fölemelkedett, kisértőjéhez ezt mondta, mi alatt kélpett: Háromszor életemben haladtam át e templomon. Esküvőm napján, azon a napon, midőn fiamat keresztelték s ma. A császárné párisi tartózkodását nem vette észre senki.

Apró hírek. — **Baleset a színházban.** Parisban a hó 20-án az Eszeregy éj előadása alkalmából egy a darabban szereplő elefánt a színház 24 éves gépészét a falhoz nyomta. A gépész egy szűk folyosón talalkozott az elefánttal, s ki sem térhetett előle és rá sem ugorhatott. Reménytelen állapotban szállították el.

Uj Nizza. Olasz lapok jelentése szerint egyirczárta társaság megvásárolta a Bordighera és San Remo között fekvő területet és itt új várost fognak építtetni. A költség 15 millió líra.

Körözött prima donna. Augustus Carolina Henriette 16 éves csinos külsejű hamorcsi elsőrendű énekesnő nagyobb család elkövetése után megszökött. A bájos primadonnát most mindentel körözik. — **Paul Bert** a francia kultusz és közoktatási miniszter köriratott bocsátott ki a püspökökhez. A körlevél meghagyja a püspököknek, hogy vasárnaponként énekeltségek a templomokban a Dominé salvam fac Republicam s jelenti egyszersmind, hogy a kormány ellenőriztetli a templomokat. — **Óriási leány,** Lipcsében a hó 9-én nagy feltűnést okozott a bajor pályaudvarba Halle vidékéből származó 7 láb 6 hüvelyk magas leány. Az óriás leányt impressariója Bécsben mutatja be legelőször. — **Romania** a tegegykezik. Wrendi az ismert széri fegyvergyáros Bukarestbe utazott, hogy a román kormánnyal 70,000 Martini fegyver szállítására nézve kössön szerződést.

CSARNOK.

EGY FICZKÓRÓL.

Bret Harte rajza.

Jelen cikk tárgya e pillanatban ép az ablakommal szemközti álló fához van támaszkodva. Sapkája hátsó részével fordítva előre, alkalmasint nem egyébről, hanem — a mi világos — hogy minél kevésbbé fűdje el azt a korhely tekintetű, szurtos arcot. Rubái gombtalan könyvvel szabadon libegnek rajta, s a gyítműveltséggel tetszetős tanúságot nyújtnak az évszakok egymásután következtéről. E kis ficzkó fitos orra végén felfelé kunkorodott. Ugyanezt vettem észre más ficzkónál is, bár nem tartom valótlán színdűnek, hogy az ifjúság ez osztályának zűlkésképi járuléka ez az ábrázat-beli sajátosság. Inkább is azt vagyok hajlandó hinni, hogy korai fitoskodásnak eredménye az, s onnan van, hogy az orr úgy lopva oda-oda nyomódott az ablaktáblához meg olyan hasadékokhoz, miken át lehetett kukkantani; vagy talán onnan, hogy a ficzkó mohón szokott nagy almákba beleharapni: igen, én inkább ennek tulajdonítom mintsem lenézésnek vagy ifjonz fesszenésnek. A kis ficzkónak épen tolakodó barátságos volta képezi jellemvonását. S épen ez oldalról való előszeretetének tapasztalata az, mi engem e cikk írására vezetett.

Egy pillanatnyi gyöngösemnek köszönetem az ismeretiséget. Szerencsétlen hajlamom van arra, hogy a tömegben eredetiség után kutasak, még akkor is, ha visszatesszük jellemmel vegyült az. De minát nekem nincs oly szilárd-ság s bizonyosság, mi másokban e hajlammal rendezett együtt szokott járni, s képesíti őket, hogy azonnal felbujjanak az ismeretiségről, mihelyt az kellemetlenné vált rájuk, több haszontalan barátság nak örvendhetek, köztük a kis ficzkónak is. Egész véletlen vonta meg magára először figyelmemet. Ott játszadózott az utcán; egy olrohógó kocsi rája buzott ostarával, csak úgy mulatságból. A kis ficzkó felugrott s kintzja után egyet szitkozódott. Tartozkodom e szavak ismétlésétől, mert félek, ezáltal nem tudom igazolni. Ha jól emlékszem, a kocsi szitléstésnek törvényes voltára vonatkozott, atyjának fedtelensége vonta gyanúsítást, s anyjának tiszta nevet mocskolta be, képtelenné nyilvánította jelenlegi állására, piszkossággal vádolta egyéniséget, s jövendő üdvözülése iránt tartalmazott kétélyeket. A mint az ifju ajkai az utolsó szótaggal lezárultak, e kis ficzkó szemei az enyémekkel találkoztak. Volt valami tekintetembe, a mitől arra bátorodott, hogy egyet hunyorítson felém. Nem utasítottam vissza a patjáskodó bizalmaskodást. E perctől kezdve hatalmas estem a kis ficzkónak s ezóta ki nem engedett körmei közül.

Után, sikátorban egyre üldöz. Visszatesszítő szabadossággal lök meg, ha barátaim közt megyek. Ott leselkedik lakom ajtajában, mikor indulek ki dolgozomra. A távolságot tőledének erejével enyészti el s a másik utcából kiált rám. Minap este színházban talált s pénzt követelt tőlem, mint valami fiatal utcai rabló. Adtam neki bolond fejemmel, s mikor később magam is beementem s kényelmesen elhelyezkedtem a földszinten, villámszerűleg érintette nevem, melyet a katasztrófa kiáltottak alá vidám jelző kíséretében. A ficzkóm volt. Az előadás alatt csavar alakba hajtogatott össze jegeket, felém eresztette alá, s mindenféle megjegyzéseket koczkáztatt a kisegítő személyzet felett, a mint ezek színpadra léptek.

Ma alkalmasint történt vele valami. Elnézem, hogy fűtyöli a divatos nótákat, de fűtytye nem oly hasító, eleven. A gondviselés azonban nem tekint rá mostohán, s két kis csinos gyereket szolgáltat kezei közé, a kik egész ártatlannul kóboroltak be ép az imént utczánkba. Rózsás képű gyerekek, egyformán öltözve; tisztesség, finomság ömlik el külsejükből, a mi már egymagába elég, hogy a ficzkó ellenszenvét kihívja. Melleől elégtűl schaj szakad fel. Mit akar tenni? Más gyerek megelőlegelte volna, hogy egész egyszerűen letesse a kicsikék fejéről kalapjukat s hitbuzgó elovenségének ez egy testmozgással adjon tért s azután kergetéssel gyorsíja a megzsaladt ellenséget futását. De vannak bizonyos aesthetikai tekintetek, mik nem mellőzendők; a tottelges gyalázáshoz szóbeli guay is járuljon, s az áldozat kapálódzásában némi igazolás találandó ama véleletekre, mikhez az ember folyamodni kényszerül. A két kis csinos fiúcska észre veszi a veszélyt s zöszöbb vonul. A kis ficzkó ironicusan kezd. Tetteti mintha ültetettik pompája elbámítottá volna.

Íde kiáltoz hozzám az utcán zártablakon keresztül, s azt kérdezi tőlem, talán ezirkuszt állítottak fel itt valahol e szomszédságban? A kicsikék szüleinek egéssége után kezd tudakozódni nagy érdeklődéssel. Anyai aggodást mutat a maguk egészsége iránt hazaveretéseikre ajánlkozik.

Az egyik csinos fiúcska félenken vissza vág; de tisztá kiejtése, szabatos beszéde s mérsékelt felszólalás a ficzkó részéről csak csufondarossággal találkozik s ez most hirtelen fordít egyet haterdervén. A kicsikék végre inognak a gyalázás torbe alatt s csakhamar áldozataivá osnnek az ő derekak ügyességének. A Jajgatás hangzik föl a színpadon. A ficzkó szemei megmozdulnak, a kicsikék szüleinek egéssége után kezd tudakozódni nagy érdeklődéssel. Anyai aggodást mutat a maguk egészsége iránt hazaveretéseikre ajánlkozik.

bánás módot kíván, mint a minőben őt részeseitani szándékomból volt; szükségesnek tartom tehát elhagyni jelenlegi tisztességes helyzetem, kalapot ragadni, felrántani az utcaajtót s alkalmazásba venni erősebb eljárásokat.

Angolból:

M. Rényi.

A

„Kelet” magántáviratai.

(Magyar távirati iroda.)

Budapest, decz. 27. Az „Adria” magyar tengeri gőzhajózási társaság első két magyar gőzöse a „Szapary” és „Stephanie” január első felében indulnak Fiuméből nyugat felé.

Varsó, decz. 27. Ismét zsidóüldözés fordult elő, több kormát kiraboltak, a házak ablakait betörték. A katonaságnak kellett helyreállítani a nyugalmat. A zavargás oka az volt, hogy egy zsidó, kit állítólag zsebtérítésszen kaptak, tüzet kiáltott, mire a „Szent kereszt” templomból a kitölülő nép közt 20 személyt agyonnyomtak s többeket súlyosan megsebesítettek.

Varsó, decz. 27. A „Szent kereszt” nevezetű templomban hamis tűzláma hírére rémület kitölülő nép közt 25 embert agyonnyomtak s 48 at többé-kevésbbé súlyosan megsebesítettek.

Bukarest, december 27. Ghykának bécsi követé leendő kinevezetése egyelőre elhalasztott, s valószínűleg elmarad. Balaceanó kormánytól szabadságot kért, mely megtagadatot addig, míg az osztrák-magyar monarchia és Romania között a feszült viszony véget nem ér. Szabadelpárt képviselői az írsedésben levő igazságügyi tárcza betöltése iránt értekezletet tartottak. A minisztertanácsban a jövő évi költségvetés megállapított. A kamara a belügyminiszter által az agrárokkal kötendő szerződések tárgyában benyújtott törvényjavaslatot egyhangulag visszautasította. Az 1882-iki üljöncozásról szóló javaslat benyújtott. Fléva a calimaki affaireben interpellatiót intézett a kormányhoz, melyben azon kívánságnak ad kifejezést, hogy hasonló esetekről törvény alkottassék. Jassiban legközelebb kereskedelmi tőzsde fog megnyitni.

Salzberg B. osztrák magyar követségi tanácsos tegnap a kultigymnisteriumnál hosszabb látogatást tett. Hoyós gr. pedig elutazása előtt meglátogatta Bratiansót tőle búcsút veendő.

HAIVTALOS ARFOLYAMOK

a budapesti áru- és értéktőzszen

1881. decz. 21.

Magyar aranyárak	11980
Magyar vasúti kölcsön	133 3/4
Magyar kel. vas. államkötv., I. kibocsátás	91 1/2
Magyar kel. vas. államkötv., II. kibocsátás	108 3/4
Magyar kel. va. államkötv., III. kibocsátás	97 3/4
Magyar földterhermentesítési kötvény	99
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	98
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	98 1/2
Temes-bánati földterherment. kötv. záradékkal	97 1/2
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	99 3/4
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	—
Magyar szőlődezsma váltási kötvény	97 1/2
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	122 1/2
Tiszasabályozási és ssegédi sorsjegy	112 3/4
Osztrák járadék papírban	77.10
Osztrák járadék ezüstben	78
Osztrák járadék aranyban	93 3/4
0-ki osztrák államsorsjegyek	132
Magyar-magyar bankrészevény	843
Magyar hitelbank-részevény	355 1/2
Osztrák hitelintézet-részevény	360.40
Esztét	—
Öt és kir. arany	559
20 frankos arany	942
Magyar bíróalmi márka	5815
(Londoni) havi váltókért	11860
Magyar papír járadék	8995

A budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzékei.

1881. év december hó 14.

Ára 100 kilogrammank Budapestén.

Buza: Bársági 11 fr. 95 kr. Tiszavidek 12. fr. 10 kr. 12 fr. 85 fr. Pestvidéki 11 fr. 75 12 fr. 50 kr. Fehér krmegyei 11 fr. 95 kr. 12. fr. 90 kr. Bácskai — fr. — kr.

Magyar rozs 8 fr. 70 kr. 9 frt — kr. Takrmány 7 frt. 50 kr. 7 frt 70 kr.

E Kovács Gyula urnak nyolczadik fölépte.

NEMZETISZÍNHÁZ.

Bérlet 83 szám.

Kolozsvárt, Szerda 1881. december 27-én

A ZERDŐSZÉPE.

drama 5 felvonásban.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÉKÉSY KAROLY.

NYILTÉR.*)

(nyavalyatörést) gyógyít le

vélleg Dr. Kilisch külön-

leges gyógyász Dresdenben.

(Szászország.) Terjedelmes

eredménye, (8000) folytán a

párisi tudományos társaság

nagy arany érdmével kitüntetett.

(432) 11—20

*) E rovat alatt megjelenő cikkekért semmi felelő-

ségem nem válllok.

Erdélyi kereskedelmi s hitelbank

RÉSZVÉNYTÁRSULAT MAROSVÁSÁRHELYT.

Az 1882-ik év Január elsejétől fogva leszallittatik:

- 1.) A váltó leszámítolási kamatláb (a 200 frton alóli váltók kivételével) 10% ról kilencz %-ra.
- 2.) Az értékpapír előlegek kamatlába 12% ról tiz százalékra.
- 3.) A banknál elhelyezett összes takarékpénztári betétek kamatlába kivétel nélkül 1/2 (fél) százalékkal. Végre a kézi zálog-üzlet kölcsön aránya az eddigi 60% helyett becsértéke 75% ára emeltetik.

Az erdélyi kereskedelmi s hitelbank részvény társaság igazgatóságának 1881. december 20-án tartott üléséből.
TAUSZIK B-HUGO,
(518) 3—3 titkár.

Már Január 14 én! harmadik húzása a 3% o⁸

SZERBFEJEDELEMSÉGI

SORSJEGYEKNEK

1881-ől 100 frankkal aranyban.
A főnyeremény mindenkor
frank 100,000
ARANYBAN.

A legkisebb nyeremény 100 frank aranyban. A nyeremények és kamatok Bécsben, Budapestén, számtalan vidéki városban, valamint Belgrádban, a legtöbb európai főbb piacokon minden levonás nélkül kifizeti.

Eredeti sorsjegyek készpénz fizetés mellett 40 frjtával 60 kr. szelvény-kamattal együtt.

ÁTVÉTELI JEGYEK

fizetendő 3 frtos 14 havi részletben s egy 4 frtos maradék-részletben. Vevő már a 3 forint foglaló lefizetésével azonnali egyedi s osztatlan jártékközt nyer.

(514) 3—6

A 3%-os Szerbfejedelemségi sorsjegyek november 12-én megtartott 1-ső húzás alkalmával a 100-000 10,000 és 4000 frankos főnyeremények, aranyban, váltóüzletünk által eladott sorsjegyekkel lőnek megnyerve s általunk azonnal a legmegtérősebben leszámítolva.

CSAK BÉCS, A „MERCUR“ CH. COHN,
Wollzeile 10 és 13. Wollzeile 10. és 13.

KERESTETIK

EGY LEHETŐLEG MAGÁNOSAN ÁLLÓ

NAGYOBB HÁZ

1—2

BÉRBE VÉTELRE.

(520)

TUDAKOZÓDHATNI A SZERKESZTŐSÉGNÉL.

Az elgyengült férfierő, idegimpulzus, titkos ifjú vétek és kiizadások ellen

DR. WURM-féle

PERUIN-POR.

(Perui növényekből készítve.)

A peruin-por az egyedüli alkalmas a nemző és szül-szervek mindenféle gyengeségeit, elmulasztást és így férfiaknál a tehetetlenséget az elgyengült férfierő, nőknél pedig a magtalanságot elhárítani. Ugyisint pótolhatatlan szer az idegrendszer zavaráinak különösen a nedv- és vérvérteségek következményei az elgyengülés, nevezetesen pedig önfertőzés és éjjeli magömlések, mint a tehetetlenség egyedüli okainak bekövetkezését erőteljesen a férfiaknak valamint a láb- és kezek reszketése ellen ezen szernek javallható, melyek által az elmaradhatlan hatás bekövetkezik.

Az egy doboznak kimerítő utasítással együtt 1 frt 50 kr. Kapható Kolozsvári Biro János gyógyszerésznél. — Főraktár Bécsben: K. K. Alte Feldapothek, I. Stefansplatz. (450) 8—30

CZÉLSZERÜ UJÉVI AJANDÉK

Ujabb ár-leengedés.

Greifer varrógépek
Wheler Wilsohn-rendszer.

I. sz. teljesen felszerelt, faragott asztallal és minden szerkezettel ellátva	29 frt 50 kr.
II. sz. Ugyanazon gép zárós-borítékkal	34 frt 50 kr.
9. sz. Záros borítékkal „berlini gyártmány”	41 frt —
2. sz. „ugyanaz”	41 frt —
7. sz. „ugyanaz”	49 frt —

Családi varrógépek Singer rendszer.

12. sz. Záros	41 frt
P. N. F. Gyöngyház betétt, nikl-kerékkel méter mértékkel	43 frt
22. sz. Ugyanaz gombolyító állvány és fonálhajtóval „Berlini gyártmány”	44 frt

Varrógépek Howe rendszer.

21. sz. Howe A családigép	37 frt
22. sz. „C” szabókészére	37 frt
23. sz. „C” toló kerékkel cipészek részére	37 frt

Teutsch J. B. Segesvárt.

(59) 14—*

RENDES CSOMAGOLÁS VASUTI SZÁLLÍTÁSRA INGYEN. Főraktár Varrógép készülékek, apróságok, tűk, Spul-czerna, Spul-selem és a legfinomabb csont-olaj varrógépek részére.

Gépek részlet fizetésre is adtnak.

AZ ERDÉLYRÉSZI HÁZI-IPAR FEJLESZTŐ EGYLET ÉS TÖBB HAZAI

MŰIPAR-INTÉZET KÉSZÍTMÉNYEK,

valamint díszmű-árakból és játékszerekből a legszebb, jó és hasznos

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI

AJÁNDÉKOKNAK ALKALMAS CZIKKEK

DEMETER JÓZSEFNÉL

KOLOZSVÁRTT, Főter, Bárá RADÁK-háznál levő üzletében találhatók.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK AZONNAL TELYESÍTETNEK

DEMETER JÓZSEF

az „Erdélyrészi háziipar fejlesztő egylet” raktárosa.

(505)

8—10

Cs. kir. szab. védjegy

Páris, 1878. kitüntetve

EUCALYPTUS-SZÁJ-ESZENCZIA

Az Eucalyptus-szájeszencia a szájbizót azonnal az és tartósan eltávolítja; a legbiztosabb óvszer fogfájás és fogszu ellen; tisztítja a beteg szobák levegőjét és elevenítő illattal tölti be azokat. A osztrák Orosz kormány az Eucalyptus-szájeszenciát, nyilvános gyógyintézetekben fertőtlenítő szerül a torok betegségeinél használni elrendelte. 1 üveg ára 1 frt 20 kr. Kapható az osztrák-magyar birodalom és a külföld összes jó hírnevű gyógy és illatszertáraitban.

(43)

19—23

N. B. Összes raktárainkban Dr. C. M. Faber hírneve és már 1862-ben Londonban a nagy díjremmel kitüntetett, a szájjegészségügyi ápolására és a fogak ép fenntartására szolgáló kitűnő cs. kir. szab. Purítás szájj szappan mindig kapható. Kolozsvárt kapható Csapó Sándor üzletében.

Fertőtlenítő rothadást gátoló fenartó óvszer ragályos fertőzés ellen, a szájjegészségres ápolására DR. C. M. FABERTOL O felsége a néhai Mexico császár udvari fog orvosától Bécsben.

Főraktár FELIX GRÜNSTEIDL-nél

Bécs, I. Sonnenfelsgasse 7.

Moll Seidlitz-por

Valódi csak,

ha minden dobozon a sas és az én sokszorozott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb eredménnyel használt mindennemű gyomorbetegségek és egészsegi bántalmak (mint étvágytalanság, szorulás stb.) vértörölés és aranyér-bántalmak ellen.

Különösen oly egyéneknek ajánlandó, kik illó életmódot visznek.

Hamisítások bíróság üldöztenek

(25) Ára egy lepecsételt doboznak 1 frt. oszt. ért. 45—52

Francia borszesz és só.

A legmegbízhatóbb orvosok a szenvedő emberiség részére minden belső és fogfájásnál, idült hibák és sebek, rákbajok, tüszök, gyulladás szemek hűdés és mindennemű sértéséknél stb. stb. Palackokban használati utasítással együtt 80 kr. o. é.

Dorsch-halmáj-zsirolaj

Krohn Mich és társától

Bergenben (Norvégia-ban).

Ezen halmáj-zsirolaj valamennyi, a kereskedelembe előforduló olajok között az egyedüli, mely orvosi célokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasítással együtt 1 frt. o. é.

FŐRAKTÁR:

Moll A. gyógyszerész,

cs. kir. udvari szállító. Bécs, Tuchlauben.

A t. cz. közönség figyelemztetik csakis Moll-féle készítményeket kérni és csakis olyanokat elfogadni, melyek védjeggyel és aláírással ellátva vannak.

Raktárak: Kolozsvártt Wolf J., Széki M., Dr. Hintz Gy., Valentiny A. és Biro J. gyógyszer. és Csiki testvérek kereskedésben; Beszterczén: Szongott L. Déssén: Nik Fer. K. Fehérvártt: Föhlich J. gyógyszer. Brassóban: Jekelius N. gyógyszer. Segesvártt: J. B. Teusch. Szász-Régen: Böck és Rössler, M. Váasárhely: Bucher M. Szébenben: Müller K. gyógyszer.

Alsótest sérvszendőknek.

G. Stenzenegger, Herisbaun (Schweiz) sérvkésztést a legjobban ajánlja. Ezen keszben nem tartalmaz semmi féle káros anyagot s gyógyít még az évszázadok óta ismert legrosszabb sérvbetegségeket is. Edényekben kapható, használatának leírása mellett 3 fl. 20 kr. egy G. Stenzenegger-nél, valamint az utó megjelölt raktárak által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által nálunk beláthatók.

16. Öt azt fogja gondolni, hogy feladott ember vagyok, hogy oly régóta nem trók. De végre meg szabad válni, hogy az Ön kitűnő keszben, melyből csak négy elengedhetetlen, csakugyan végre használni. De mitán m. a regóta ismét képes vagyok a legnehezebb munkát végezni, és minden szíjjel, vagy bárki a legnagyobb könnyedséggel áttörni, mintha életemben soha nem lett volna sérvbetegségem. Ezenlétől kezdve öröme magamnak annak az én sérvem tökéletes begyógyítását a legmegelőbb köszönetemet kifejezve.

Kapható Budapestén: Pataky Károly gyógyszerésznél Nagy-Korona-utca 23. sz. Temesvártt: Tarcsay „Maria” hilt-hoz címzett gyógyszerárában. 260) 15—16

Olcsó órák!

Alólított küldöm alábbiakat utánvét mellett és nem térsz esztében a pénz visszacsallgálom, tehát minden rendelmény koczakázat nélkül u. m.

1. Cylindor órák ezüstnikelből lánccal ezöltt 12 frt, most 5 frt 25 kr.
1. Anker órák ezüstnikelből lánccal ezöltt 15 frt, most 7 frt 25 kr.
1. Ezüst remontoir V a s i n g t o n lánccal, ezöltt 30 frt, most 15 frt.
1. Valódi ezüst anker óra patent miű lánccal, ezöltt 25 frt, most 11 frt 25 k
1. Arany hölgy órák, ezöltt 40 frt, most 20 frt nyakláncszal.
1. Arany remontoir-ók, ezöltt 100 frt, most 40 frt.

5 évi jótállás

Ph. Fromm

Oragváros, Rothenthurmstrasse gegenüber der Wollzeile Wien

Nincs többé tyukszem és szemölcs!

A nagysolymosi Konez Ármín gyógyszerész és vegyész által készített „CLAVETYL” tyukszem, anyajegy, vastag bőr és minden hasonlór képződ mény szemölcs irtószert, mely minden égető, vagy étető szertől ment, fájdalom nélkül pár nap alatt gyógyít. — Ára 1 üveggel használati utasítással 1 frt Hatásáért kezeskedem!

Kapható: Budapest főváros és a vidék majd minden nagyobb gyógytárában.

Továbbá ajánlom Sz. Udvarhelyről postán megrendelhető alábbi kitűnő hatású szereket u. m.:

ÉDES MAGYAR MUSTÁR, gyógyerejt és ételhez való, kitűnő. Ára egy nagy üveggel 70 kr., 1 literes üveggel 1 frt 70 kr.

CSUZ ÉS KÖSZVÉNYSZESZ, biztos hatású, több elismerő irattal kitüntetett szer. — Ára 1 nagy üveggel 1 frt.

EMESZTŐ LABDACOK, mindentéle gyomorbetegség, Katzenjammer korhelység utáni betegség elleni biztos hatású. — Ára 1 frt.

HURUT LABDACOK, Natha, orr-, gégo-, mell- és tüdő-kathalsnál gyors és biztos hatású. — Ára 1 frt.

GLICZERIN LABDACOK, Egér, patkány, vakond stbit irtó szer. Csak is rágesáló állatoknak ártalmas, házi állatoknak egész ártalmatlan. — Ára 50 kr.

TANNO CHININ HAJKENŐCS, Haj barnító, növesztő, gondórtító, moj és korpásság ellenes. Biztos hatású. — Ára 1 frt.

AROC KENOCS ÉS MOSDÓ VIZ, Szeplő és minden bőrbetegség ellen kitűnő hatású. — Ára 1 frt 50 kr.

HÁJSZESZ, Hajnövesztő, gondórtító, moly és korpásság ellen biztos hatású. — Ára 1 frt.

KELETI BARNA VAGY FEKETE HAJFESTO-SZER. — Ára 1 frt.

HÁJPOR, Tökéletes ártalmatlan, utasítással. — Ára 1 frt.

HÓNÁLY ÉS A KELLEMETLEN SZAGULÁBIZZADÁS ELLENI POR. Biztos hatású. — 1 frt.

VÉRISZTÍTÓ LABDACOK. 1 doboz 35 kr, ste. stb.

Nagy-solymosi KONCZ ANDRÁS,

(510) gyógyszerész Sz. Udvarhelyt. Erdély. 2—10

MATICO-CAPSELN

VON GRIMAULT & Co APOTHEKER IN PARIS

Mindazon tokesak, melyek a kopaiv-balzsamot folyékony alakbani és kocsonyaszerü boritékban tartalmazzák, bőfűgést, emolygéseket és gyomorbajokat okoznak. A Matico-tokesak Grimault és társától ezen bajok egyikét sem idézik elő, minután a süritett kopaiv-balzsamot az aether Matico-olajjal összekötve tartalmazzák. A burkolt keményített tésztából, mely azt övedzi, csak belekbejutások s nem a gyomornal olyad fel. Továbbá lényegesen hatásosabbak minden hasonló készítményeknél minden üdült és makacs nyakfolyásoknál. Hogy a számamos utánzás kikerülhető legyen, sziveskedjék mindenki Grimault és társa. feliratot kérni.

CHINA-SYRUP

VON GRIMAULT & Co APOTHEKER, PARIS

A chinahéj egyike a legfelfűtűbben erősítő szerekeknek a mely-e gyógyszer kincset képezi; a leghatásosabb princípiuma ennek, miszerint a vasnak legolvadékonyabb alakjával egyesítve van, és onnélfogva e gyógyszer gyógyó nők és erőlen gyermekek által könnyen tűrhető. Hatással alkalmazható főleg a sápkor, vérszegénység, hősám zavarok leküzdésére. Idős egyének, kik erejűk visszanyerését óhajták, ezen szer használatára legjobban ajánlható.

Főraktár Bécsben, Bruno Raabe-nál Bäckerstrasse, Nr. 1. és Philipp Rödernél Wienstrasse 15.

Kolozsvárt: Dr. Hintz György és Széki Miklós gyógy-szerészeknél és Gergely Ferencznél.

(500)

3—19